

gaaſte forandret i den Henſeende, og ligesaa tvirig jeg forhen forsvarede Dødsſtraffens Sandhed, ligesaa ivrig ſtaaer jeg nu paa, at den ikke har nogen Grund i det almene Menneſkelige, men at den kun er en Følge af den daarlige menneſkelige Grumhed. Dette er nu ſtemmende overeens med min Retsbevidſthed; jeg kan naturligtviis ikke paatvinge Nogen den ſammie Bevidſthed, og jeg ſkal heller ikke ſøge at indbegaae de mangfoldige Beveggunde, der kunne føre til et modsat Reſultat; jeg gjør ikke Forbring paa, at Nogen ſkulde, blot fordi man bruger nogle stærke Udtryk, lade ſig føre enten til den ene eller den anden Side, men Enhver maa handle efter den Retsbevidſthed, han for Dieblicket føler ſig bevæget af. Jeg er i det Hele taget en Hader af Døden i enhver Skikkelse; jeg elſter Livet, og de to Ting ere hinanden aldeles modsatte. Ingen kan elſte Livet rigtigt, uden at han hader Døden, og den ypperſte Gjerning for Menneſkeſlægten vilde være, hvis den kunde faae Bugt med Døden ſelv. Det er Noget, man vil ſige, er umuligt, men undertiden er det dog muligt for os at afflaſte Døden i en enkelt Skikkelse, hvori den viſer ſig i Verden, og ſaaledes have vi det jo netop i vor Magt her, naar vi blive enige derom, at afflaſte Dødsſtraffen. Døden er grum, og Grumhed er dens Kjendemerke, hvadenten den bruger Sygdom eller ſkarpe Waaden eller Ulykker eller ſelve Lovens Ord for at iværkſettes; den kan være mere eller mindre rimelig, men den er grum. — Naar jeg nu vender mig hen til at betragte de Forbrydſers Natur og Væſen, for hvilke Dødsſtraffen har været foreſlaaet, ſkjøndt i de fleſte Tilfælde afveglende med livsvarigt Tugthuſearbejde, navnlig efter Udvalgets Forſlag, ſaa er det ganſke viſt, at der gives Forbrydſer, ikke blot mellem raade og vilde Folkeſlag, men ogsaa i de civiliserede Lande, der ere ſaa rædſomme, Forbrydſer, der ere ſaa lumſt og aſthelig anlagte i enhver Henſeende, at de kunne fortjene den høieſte Straf; man kan tænke ſig, til Advarſel for Andre; men Henſigten med Straffen ſkulde dog i et civiliseret Land være den, at den ikke blot ſkulde være til Advarſel, men ogsaa om muligt at bevirke en Forbedring i dette Liv, en omdendt Tankegang hos Forbryderen,

Der er i vor Tid, det vide vi Alle, gjort Meget for Fængſlerne; der er virket Meget for dem, forat paavirke Forbryderen og vække hans Sjæl op; forat vække den ſlunrende Samvittighed og Tankegang op til et nyt og kraftigere Liv. Hvorfor ſkal man da gaae hen og affkære dette Liv diebliffelig for en grov Forbryder? Lad mig et Dieblif tale til Dhr.s Samvittighed og Bevidſthed: føler ikke Enhver hos ſig, at mangel en Forbryder, der med en vis Waadmandstrods kan gaae Døden imøde og maaftee, hvadenten han ſkulde forſæſtes eller halshugges, kunde lee lige til Slutningen, vilde krympe ſig mere ved at ſkulle ſidde 20—30 Aar eller i ſin Levetid indespærret i et Fængſel; den Straf er i Grunden haardere, naar man tager det reent menneſkeligt, men den kan lede til noget Bedre, og det er derfor, at jeg ſtaaer paa den. Det kan ikke troſte Nogen at ſige: nu expedere vi det Menneſke over i den anden Verden, forat han ikke ſkal gjøre mere Skade her. Nei! Enhver af os og hele Staten har den Pligt at ſørge for at berøbe dem Miblerne til at gjøre Skade og derhos at ſørge for at omdanne dem til bedre Borgere; ja ſørge for at danne alle Statens Borgere til bedre Borgere. Det er alſaa paa Grund af diſſe vigtige Sætninger, ſom jeg haaber, finde Gjenklang i større eller mindre Grad hos Enhver, at jeg tillader mig at foreſlaae det, ſom her er Gjenſtand for mine Vandringsforſlag. Jeg ſkal ikke omtale det vidtløftigere ved denne Leilighed, men afvente, om jeg finder mig opfordret til at ſvare paa, hvad der maatte blive httret imod mig.

Juſtitsminiſteren: Jeg maa faſtholde; hvad jeg igaar udtalte, at den væſentligſte Deel af § 79 naturligtviis er det forſte Affnit, og Udſtemmeſen af dette vil medføre den Fremgangsmaade fra Regjeringens Side, ſom jeg har anthydet; jeg har ved at afgive denne Erklæring ikke villet ligesom henkaſte en Adfordring, men jeg har tværtimod troet at imødekomme Thinget ved uforbeholdent at omtale Regjeringens Standpunkt. Regjeringens Vænteligheder have oprindeligt angaaet hele Paragraphen, men med Henſyn til den anden Deel tør jeg ikke afgive en beſtemt Erklæring,